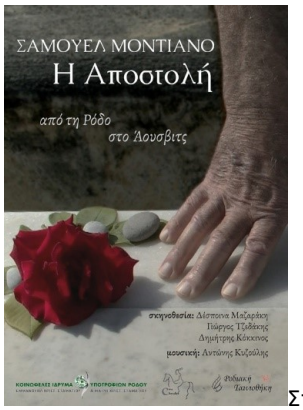

Στις 21 Σεπτεμβρίου 2019, η ιστορία θα ξαναζωντανέψει, μέσα από το ντοκιμαντέρ για τη ζωή του Σάμυ Μοντιάνο, ο οποίος όπως κι άλλοι Εβραίοι της Ρόδου έζησε τη φρίκη του Άουσβιτς.

Δεν είναι λίγοι εκείνοι που υποστηρίζουν πως οι λέξεις δεν επαρκούν για να περιγράψουν αυτά που έζησαν οι Εβραίοι στα στρατόπεδα συγκέντρωσης. Ο Σάμυ Μοντιάνο, που γνώρισε από πολύ νωρίς στη ζωή του τον παραλογισμό των πολιτικών του διχασμού, της μισαλλοδοξίας και των διακρίσεων, έμελλε, παιδί ακόμα, να ταξιδέψει μέρες ατέλειωτες για να συναντήσει τον τρόμο, την φρίκη και τον όλεθρο μαζί με χιλιάδες ομόφυλούς του, να ζήσει τον χαμό του πατέρα και της αδελφής του, και να αντιμετωπίσει καθημερινά τον θάνατο στο Άουσβιτς Μπιρκενάου. Στο μεταίχμιο εκείνο που η ζώσα εμπειρία σμίγει την τοπική και την προσωπική ιστορία με την παγκόσμια, η ταινία καταγράφει την μαρτυρία ενός από τους τελευταίους επιζώντες Ροδεσλί (Εβραίους της Ρόδου) και πραγματεύεται το καθήκον της άσβεστης μνήμης και την προάσπιση της ανθρωπιάς και της αξιοπρέπειας όχι πια μονάχα για όσους επέζησαν αλλά ιδίως για τις επερχόμενες γενιές ενός κλυδωνιζόμενου κόσμου.

Το 2008, ο Σάμυ Μοντιάνο και ο Δαβίδ Γκαλάντε, δύο Εβραίοι της Ρόδου που τον Ιούλιο του 1944 πήραν το δρόμο για το Άουσβιτς, ξανασυναντήθηκαν στο νησί μας, στο ίδιο κτήριο, όπου είχαν οδηγήσει οι Γερμανοί κατακτητές Ρόδιους Εβραίους, για να τους οδηγήσουν στο Άουσβιτς. Φτάνοντας στο Κολαστήριο, περισσότεροι από 700 οδηγήθηκαν απευθείας στα Κρεματόρια.

Στις 18 Ιουλίου του 1944 οι Γερμανοί εκδίδουν διαταγή και καλούν όλους τους άνδρες Εβραίους της Ρόδου να παρουσιαστούν στο κτήριο της Αεροπορίας (σημερινή Τουριστική Σχολή) και την επομένη μέρα καλούνται να παρουσιαστούν και όλες οι γυναίκες με τα μικρά παιδιά. Οι γυναίκες ήταν υποχρεωμένες να προσκομίσουν όλα τα χρυσαφικά και χρήματα, με ποινή θανάτου για όσες προσπαθούσαν να τα κρύψουν ή να τα δώσουν για φύλαξη σε ντόπιους. Είχαν συγκεντρωθεί εννέα βαλίτσες με διαμάντια, χρυσαφικά και κοσμήματα, τα οποία αργότερα δύο αξιωματικοί των SS μετέφεραν στην Αθήνα και ο εκεί διοικητής τα πούλησε σε κοσμηματοπώλη των Αθηνών.

Ο τότε Τούρκος πρόξενος της Ρόδου Σελαχετίν Ουλκουμέν κατόρθωσε να σώσει 42 Εβραίους με το αιτιολογικό ότι είχαν τουρκική υπηκοότητα και αφού η Τουρκία δεν μετείχε στον πόλεμο δεν μπορούσαν οι Γερμανοί να τους συλλάβουν.

Phoca PDF

Γερμανοί συνοδεύουν την πομπή των 1.600 Εβραίων της Ρόδου προς το λιμάνι. Και για να μην τους δουν οι κάτοικοι του νησιού ήχησαν οι σειρήνες για δήθεν αεροπορική επίθεση από τους Άγγλους στο νησί, ώστε να κρυφτούν όλοι στα σπίτια τους και στα καταφύγια.

Στο λιμάνι τούς περίμεναν τρία παμπάλαια φορτηγά πλοία. Κυριολεκτικά στοιβαγμένοι σαν τα ζώα μέσα στα πλοία, ξεκινούν για την Κω, όπου επιβιβάζονται άλλοι 50 Εβραίοι, ενώ ένα από τα πλοία περνά και από τη Λέρο για να παραλάβει τον μοναδικό Εβραίο του νησιού!

Τα πλοία φτάνουν στον Πειραιά. Οι Γερμανοί φορτώνουν τους Εβραίους σε καμιόνια και τους μεταφέρουν σε στρατόπεδα στο Χαϊδάρι.

Στις 3 Αυγούστου οι 1.650 Εβραίοι της Ρόδου και της Κω μεταφέρονται στο σιδηροδρομικό σταθμό Αθηνών και ξεκινά το ταξίδι με προορισμό το Άουσβιτς.
Το ταξίδι κράτησε 13 μέρες. Στη διάρκειά του πέθαναν περίπου 100 άτομα και οι Γερμανοί πετούσαν τα πτώματά τους από το τρένο στα χωράφια! Από αυτούς ελάχιστοι κατάφεραν να επιζήσουν μετά το τέλος του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου.

Ο Σάμυ Μοντιάνο, έχασε όλους του τους συγγενείς στο Άουσβιτς. Σε παλαιότερες δηλώσεις του τόνισε πως «πιστεύω ότι εμείς επιζήσαμε γιατί ίσως ο θεός μάς επέλεξε σαν μάρτυρες για να μάθει ο κόσμος τι συνέβη και να μην ξαναζήσει η ανθρωπότητα τέτοιες φρικαλεότητες».

Στις 28 Ιανουαρίου 1945 όταν οι Ρώσοι στρατιώτες μπήκαν στο στρατόπεδο συγκέντρωσης, βρήκαν τους δύο Ρόδιους Εβραίους σχεδόν ετοιμοθάνατους από τις κακουχίες και τα βασανιστήρια και τους μετέφεραν στο Νοσοκομείο. Η δεύτερη ευκαιρία για τη ζωή, μόλις τους είχε δοθεί.

Η πρεμιέρα του συγκλονιστικού ντοκιμαντέρ για την συγκινητική διαδρομή της ζωής του Σάμυ Μοντιάνο, που θα ζωντανέψει μνήμες από την ματωμένη ιστορία των Εβραίων της Ρόδου, έχει προγραμματιστεί στις 21 Σεπτεμβρίου στις 20:00 στο Δημοτικό Θέατρο της Ρόδου με ελεύθερη είσοδο για το κοινό.
Στο ντοκιμαντέρ μιλά ο 89 ετών σήμερα Σάμυ Μοντιάνο και η αφήγησή του είναι καθηλωτική. Την σκηνοθεσία υπογράφουν οι Δέσποινα Μαζαράκη, Γιώργος Τζεδάκης, Δημήτρης Κόκκινος και την μουσική ο Αντώνης Κυζούλης

Να σημειωθεί ότι το ντοκιμαντέρ «Σάμουελ Μοντιάνο – Η Αποστολή- από τη Ρόδο στο Άουσβιτς» εντάσσεται στο πλαίσιο της προσπάθειας δημιουργίας της λεγόμενης «ΡΟΔΙΑΚΗΣ ΤΑΙΝΙΟΘΗΚΗΣ» από το εργαστήρι κινηματογράφου Cine Chevalier του Ιδρύματος Υποτροφιών Ε.&Μ Σταματίου, διευθυντής του οποίου είναι ο κ. Γιώργος Τζεδάκης, δικηγόρος/ οικογενειακός διαμεσολαβητής.

Ήδη στο στάδιο του μοντάζ βρίσκονται άλλες δύο ταινίες (για το Concentramento της Ρόδου και για το πέρασμα από τη Ρόδο του Φώτη Κόντογλου), ενώ έχει προηγηθεί ταινία με τίτλο «Ο Γιώργος Σεφέρης στα χνάρια της Δωρικής Κρήνης».

Phoca PDF

ΠΗΓΗ: ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ, 30.8.2019

Phoca PDF